

I

(Rezolucije, priporočila in mnenja)

MNENJA

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV

Mnenje Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o pobudi Kraljevine Belgije, Češke republike, Republike Estonije, Kraljevine Španije, Francoske republike, Italijanske republike, Velikega vojvodstva Luksemburg, Kraljevine Nizozemske, Republike Avstrije, Republike Poljske, Portugalske republike, Republike Slovenije, Slovaške republike in Kraljevine Švedske z namenom sprejetja sklepa Sveta o okrepitevi Eurojusta in spremembi Sklepa 2002/187/PNZ

(2008/C 310/01)

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 286 Pogodbe,

ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in zlasti člena 8 Listine,

ob upoštevanju Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov ter zlasti člena 41 Uredbe –

glede pobude o Sklepu Sveta o okrepitevi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu („Prümska pogodba“), ter glede pobude o sklepu Sveta o izvajanju navedenega sklepa Sveta^(?). ENVP meni, da bi bilo treba to mnenje navesti v preambuli sklepa Sveta, tako kot so njegova mnenja že navedena v več pravnih instrumentih, sprejetih na podlagi predloga Komisije.

3. Država članica ali skupina držav članic, ki prevzame pobudo za zakonodajni ukrep v okviru naslova VI Pogodbe EU, sicer ni pravno zavezana zaprositi ENVP za nasvet, vendar pa veljavni predpisi sami tega ne izključujejo. ENVP obžaluje, da ga navedene države članice v tem primeru niso zaprosile za mnenje, saj je velik del predloga posvečen obdelavi osebnih podatkov oziroma pogojem za njihovo obdelavo.

SPREJEL NASLEDNJE MNENJE:

I. UVODNE UGOTOVITVE

1. V Uradnem listu je bila 27. februarja 2008 objavljena pobuda 14 držav članic o sprejetju sklepa Sveta o okrepitevi Eurojusta in spremembi Sklepa 2002/187/PNZ⁽¹⁾.

2. ENVP ni bil zaprosen za nasvet glede te pobude, zato ga izdaja na lastno pobudo, podobno kot je objavil mnenje

4. Obenem obžaluje tudi, da v zvezi s predlogom ni bila opravljena ocena učinka^(?). Večje preglednosti in na splošno boljše kakovosti zakonodajnega postopka namreč brez nje ni mogoče doseči. Državljeni Evropske unije težko

^(?) Mnenje z dne 4. aprila 2007 o pobudi petnajstih držav članic z namenom sprejetja sklepa Sveta o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu (UL C 169, 21.7.2007, str. 2), in Mnenje z dne 19. decembra 2007 o pobudi Zvezne republike Nemčije z namenom sprejetja Sklepa Sveta o izvajanju Sklepa 2007/.../PNZ o okrepitevi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu (UL C 89, 10.4.2008, str. 1).

^(?) Pobuda je sicer pojasnjena v obrazložitvenem memorandumu (ni objavljen v Uradnem listu, na voljo pa je v javnem registru dokumentov Sveta), še vedno pa ostaja vprašanje preglednosti itd., ki je obravnavano v tem mnenju.

⁽¹⁾ UL C 54, 27.2.2008, str. 4.

razumejo, zakaj je ocena učinka sicer običajen del zakonodajnega postopka, kadar Komisija predstavlja predloge, ne pa tudi v primeru, če pobudo prevzamejo države članice.

5. V zadevnem primeru bi lahko s spremljajočimi dokumenti utemeljili, zakaj je treba Sklep 2002/187/PNZ tako nujno spremeniti. Glede na to je treba poudariti, da je bila pobuda o sprejetju pravnega instrumenta sprejeta tik pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, s katero bo status Eurojusta spremenjen, med drugim zaradi tega, ker pogodba ukinja steborni ustroj iz Pogodbe o EU.
6. ENVP ob koncu tega uvodnega dela opozarja, da je 14 držav članic predstavilo še drugo pobudo, ki se tesno navezuje na prvo, in sicer o sprejetju sklepa Sveta o Evropski pravosodni mreži ⁽⁴⁾. O tej ENVP ne bo objavil mnenja, saj je z vidika varstva osebnih podatkov manj pomembna. Glede na člen 8 navedene pobude osebni podatki pri informacijah, ki se izmenjujejo v okviru Evropske pravosodne mreže, običajno niso v središču pozornosti.

II. SPLOŠNO

Pobuda in njeno ozadje

7. Cilj pobude je, glede na uvodne izjave, nadaljnja okrepitev operativne učinkovitosti Eurojusta, kar je smiselno, saj je nadaljnji razvoj za to ustanovo logičen naslednji korak. Evropski svet je že v Haaškem programu novembra 2004 ⁽⁵⁾ pozval Komisijo, naj razmisli o razvoju Eurojusta. Komisija je oktobra 2007 predstavila sporočilo Svetu in Evropskemu parlamentu o vlogi Eurojusta in Evropske pravosodne mreže v okviru boja proti organiziranemu kriminalu in terorizmu v Evropski uniji ⁽⁶⁾. V njem je ugotovljeno, da bo Eurojustu sprememba sklepa omogočila, da razvije svoje možnosti sodelovanja in se uveljavi kot ključni udeleženec v boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu v Evropi.
8. ENVP tudi opozarja, da bo pravna podlaga za Eurojust v primerjavi s sedanjo (člen 31(2) Pogodbe EU) obsežnejša, saj jo bo člen 85 Pogodbe o delovanju Unije (Lizbonske pogodbe) razširil. V njem je poleg drugega govor o uvedbi kazenskih preiskav, v členu 86 pa je določeno, da lahko Svet iz Eurojusta ustanovi Evropsko javno tožilstvo.
9. V navedenem sporočilu je ugotovljeno, da so operativni rezultati Eurojusta pozitivni; primerov, ki jih obravnava, je

vedno več. Sporočilo pa tudi ugotavlja, da je treba zato pojasniti in povečati pooblastila nacionalnih članov Eurojusta ter kolegija. Sedanji okvir, katerega pomanjkljivosti so utemeljene v tem sporočilu, nacionalnim članom ter kolegiju ne zagotavlja zadostnih pristojnosti.

10. ENVP se zaveda, da je treba pravni okvir Eurojusta izboljšati, da bo učinkovitejši. Eurojust je organizacija, ki se še razvija. Njena vloga pri kazenskih preiskavah in pregonu je vedno večja in bi se morala še povečati, da se bo lahko Eurojust na tem področju uveljavil kot pomemben akter.

Stališče Eurojusta glede obveščanja

11. V sporočilu je poudarjeno, da je dostop do informacij bistvenega pomena. S tega vidika je logično, da se znatno število predlaganih sprememb v pobudi nanaša na stališče Eurojusta glede obveščanja ⁽⁷⁾. Temu vprašanju bo ENVP v svojem mnenju posvetil posebno pozornost, saj zajema zbiranje, hrambo in izmenjavo osebnih podatkov. Pri tem je pomembno tudi, da je drugi del sporočila usmerjen predvsem v odnose med Eurojustom in drugimi akterji na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. V pobudi je odločilnega pomena tudi izboljšanje teh odnosov, ki bo imelo pomembno vlogo v tem mnenju.
12. ENVP ugotavlja, da so nekatere določbe v pobudi še posebej pomembne, kar zadeva zbiranje, hrambo in izmenjavo osebnih podatkov:
- v členu 9(4) je določeno, da imajo nacionalni člani Eurojusta neomejen dostop do številnih evidenc,
  - člen 9(a) v celoti opredeljuje pristojnosti nacionalnega člana, vključno s stališčem glede obveščanja,
  - nacionalni sistem za usklajevanje dejavnosti Eurojusta je v skladu s členom 12(5) povezan s sistemom Eurojusta za vodenje primerov,
  - novi člen 13(a) obravnava vprašanje obveščanja nacionalnih organov s strani Eurojusta,
  - zaključene sezname v zvezi z obdelavo podatkov v členu 15 bodo nadomestili odprti sezname. V členu 15(1)(1) so dodane nove vrste podatkov ter pojem „sistem za vodenje primerov“,

⁽⁴⁾ UL C 54, 27.2.2008, str. 14.

⁽⁵⁾ UL C 53, 3.3.2005, str. 1.

⁽⁶⁾ Sporočilo z dne 23. oktobra 2007, COM(2007) 644 konč. V nadaljnjem besedilu „sporočilo“.

⁽⁷⁾ Izraz „stališče glede obveščanja“ se nanaša na možnosti Eurojusta in njegovih članov glede pridobivanja informacij.

- kolegij Eurojusta lahko v skladu s členom 26(1a) odpre analitično delovno datoteko Europolu in sodeluje pri njenem delovanju; člen 26(2) v še večji meri spodbuja povezovanje z Evropsko pravosodno mrežo, agencijo Frontex in drugimi akterji,
- tema člena 27(a) pa so zaprosila tretjih držav za pravosodno sodelovanje.
13. Navedene določbe povečujejo možnosti za zbiranje, hrambo in izmenjavo osebnih podatkov, to pa pomeni dodatno tveganje v zvezi z njihovim varstvom. Tveganju se seveda ni mogoče vedno izogniti, saj je treba z veljavnimi predpisi poskrbeti, da bo lahko Eurojust učinkovito izvajal svoje operativne dejavnosti. Evropski zakonodajalec pa bi moral zato pri uvedbi novih določb, ki povečujejo možnosti za obdelavo podatkov, najti primerno ravnotežje med različnimi javnimi interesi ter pri tem upoštevati načelo sorazmernosti.
14. To v vsakem primeru pomeni, da morajo navedeni predpisi temeljiti na analizi pomanjkljivosti obstoječih predpisov ter predvidene učinkovitosti novih določb. Tudi iz tega razloga je obžalovanja vredno, da pobudi niso priloženi ustrezni dokumenti o takšni analizi, ne glede na to, da je v sporočilu na voljo veliko koristnih informacij. Iz nje na primer ni razvidno, da bi bilo treba zaključene sezname iz člena 15 nadomestiti z odprtimi seznamami.

Nacionalno kazensko pravo

15. Zahteva po dokazih je še bolj v ospredju ob upoštevanju dejstva, v kako zapletenih razmerah mora Eurojust v resnici delovati. Na sedanji stopnji evropskega povezovanja se kazenske preiskave in pregon izvajajo v okviru nacionalne zakonodaje. Nacionalni predpisi na tem področju temeljijo na pravnih tradicijah, ki se uporabljajo že dolgo časa in so zelo raznolike. Naloga Eurojusta je v največji možni meri omogočiti usklajenost preiskav in pregonov, ki potekajo na ozemlju več držav članic, ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic in svoboščin ⁽⁸⁾.
16. Sklep 2002/187/PNZ poleg tega vladam v posameznih državah dopušča veliko svobode pri uveljavljanju njihovih nalog, povezanih z Eurojustom, na primer pri določanju položaja nacionalnih članov.
17. Posledice takega stanja so mešane. Po eni strani se zdi, da bi bila omejitev manevrskega prostora držav članic utemeljena, saj bi s tem zagotovili učinkovito delovanje Eurojusta. V predlaganem členu 2(2) so minimalna sredstva, ki bi jih morale države članice dati na voljo nacionalnim članom, povečana. Namen novega člena 9(a) je krepitev položaja nacionalnih članov; države članice jim morajo dodeliti določene pristojnosti.
18. Po drugi strani pa je treba upoštevati, da si Eurojust izmenjuje informacije z državami z zelo različnimi pravnimi sistemi, v katerih veljajo različne pravne (in ustavne) zahteve glede uporabe teh informacij ter dostopa do njih. S temi zahtevami ne bi smeli omejiti pristojnosti Eurojusta za zbiranje, hrambo in izmenjavo informacij niti jih omejevati še naprej, toda v tako kompleksnih razmerah bi bilo treba vse morebitne posledice že vnaprej ustrezno preučiti in oceniti.
- Lizbonska pogodba in nujnost sprememb: je zdaj čas zanje?**
19. Lizbonska pogodba ima za to pobudo tri pomembne posledice:
- (a) člen 85 Pogodbe razširja dejavnosti Eurojusta, v členu 86 pa je celo predvidena še bolj bistvena sprememba dejavnosti, tj. preoblikovanje v Evropsko javno tožilstvo (glej tudi točko 8 tega mnenja);
- (b) zakonodajni okvir za Eurojust morata sprejeti Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku, o njem pa se v Svetu glasuje s kvalificirano večino. Pri izvajanju v državah članicah se bo uporabljal postopek za ugotavljanje kršitev iz člena 228 Pogodbe ES (oziroma člena 260 Pogodbe o delovanju Evropske unije);
- (c) zaradi ukinitve stebrega ustroja bo Eurojust postal organ Evropske unije, za katerega bodo veljale vse splošne določbe iz naslova II Pogodbe o delovanju Evropske unije, kot so, na primer, določbe o preglednosti in varstvu podatkov.
20. Zastavlja se vprašanje, ali ne bi bilo bolje počakati na začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe, preden bi spremenili zakonodajni okvir za Eurojust, kot je to predlagano v pobudi.
21. ENVP meni, da govori v prid navedenemu pristopu, tj. počakati na začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe, nekaj prepričljivih argumentov, in sicer:
- (a) vključiti bo mogoče vse naloge iz člena 85 Pogodbe o delovanju Evropske unije ⁽⁹⁾;

⁽⁸⁾ Glej drugo uvodno izjavo Sklepa Sveta 2002/187/PNZ z dne 28. februarja 2002 o ustanovitvi Eurojusta za okrepitev boja proti težjim oblikam kriminala.

⁽⁹⁾ V zvezi s tem je člen 86 taiste pogodbe manj pomemben, saj ni nujno, da se bo začel uporabljati takoj po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe.

- (b) Evropskemu parlamentu je priznana vloga zakonodajalca in zainteresirane stranke pri ocenjevanju dejavnosti Eurojusta ⁽¹⁰⁾;
- (c) Komisija in Sodišče bosta lahko nadzorovala izvajanje v državah članicah, z novimi določbami pa ne bo mogoče izkoristiti izjem iz naslova VII Protokola št. 36 Lizbonske pogodbe, ki določajo, da ima Sodišče še naprej omejene pristojnosti glede aktov, sprejetih pred začetkom veljavnosti lizbonske Pogodbe o reformi, razen v primerih, ko se ti akti spremenijo oziroma po petih letih od začetka veljavnosti pogodbe;
- (d) preučiti bo mogoče posledice ukinitve stebrnega ustroja, ki lahko na področju varstva podatkov privede do tega, da bi se lahko Uredba (ES) št. 45/2001 ⁽¹¹⁾ uporabljala tudi za Eurojust.

III. DOLOČBE O OBDELAVI OSEBNIH PODATKOV

Splošni okvir

22. V členu 14 Sklepa 2002/187/PNZ je določeno, da lahko Eurojust v okviru svojih pristojnosti in za opravljanje svojih nalog obdeluje osebne podatke. Člen se sklicuje tudi na Konvencijo Sveta Evrope št. 108 ⁽¹²⁾, vanj pa so vključena tudi nekatera splošna načela varstva podatkov. Obenem je v njem predvideno, da Eurojust izdela seznam podatkov, ki se nanašajo na preiskave, in da lahko uvedečasne delovne datoteke, ki prav tako vsebujejo osebne podatke.

23. Pobuda ne predlaga zamenjave sklica na Konvencijo št. 108 s sklicem na okvirni sklep Sveta o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah ⁽¹³⁾, pa tudi sicer se na ta okvirni sklep Sveta ⁽¹⁴⁾ v ničemer ne sklicuje. ENVP priporoča, da se zaradi doslednosti doda sklic na člen 14 Sklepa 2002/187/PNZ. Takšno sklicevanje je še toliko

⁽¹⁰⁾ Glej zadnji stavek člena 85(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

⁽¹¹⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽¹²⁾ Konvencija Sveta Evrope z dne 28. januarja 1981 o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov.

⁽¹³⁾ Zadnja javna različica predloga okvirnega sklepa Sveta je datirana z 11. decembrom 2007, na voljo pa je v javnem registru dokumentov Sveta.

⁽¹⁴⁾ Žal niti v predlogu sklepa Sveta o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Europol) ni takšnega sklica (glej točko 31 tega mnenja).

pomembnejše, ker si Eurojust izmenjuje osebne podatke z nacionalnimi organi, za katere bo veljal okvirni sklep Sveta o varstvu osebnih podatkov, in sicer po začetku veljavnosti v državah članicah.

Sistem za vodenje primerov

24. V pobudi je predlagano, da se sklic na „seznam podatkov“ nadomesti s sklicem na „sistem za vodenje primerov, ki vsebuje“. ENVP to spremembo podpira, saj je iz nje boljše razvidno, kakšna je praksa v Eurojustu. Sprememba pojasnjuje, da se določbe glede omejitev v zvezi z obdelavo osebnih podatkov uporabljajo za „sistem za vodenje primerov“ kot tak in ne le za seznam podatkov.

25. V pobudi je predlagano, da bi omejene sezname osebnih podatkov, ki se lahko obdelujejo v skladu s členom 15(1) in (2), nadomestili s podobnimi, toda odprtimi seznamami. Besedica „le“ bo iz besedila črtana, v členu 15(1) pa se doda besedna zveza „kot so“. Pobuda je nekoliko nedosledna (zakaj bi besedno zvezo „kot so“ dodali le v člen 15(1)?), sicer pa ENVP meni, da te spremembe ne bi smeli sprejeti v zakonodajo Unije. Brez ustreznega razloga namreč spreminja naravo seznama in s tem negativno vpliva na varstvo podatkov in pravno varnost ⁽¹⁵⁾.

26. ENVP meni, da ta sprememba ni potrebna, saj so sezname podatkov že sedaj dokaj obsežni. Če v seznamih ni določene vrste podatkov, bi bilo bolje, da bi jo vključili kar v sklep, in navedena pobuda je za to dobra priložnost, kakor je razvidno iz predlagane točke (l), ki naj bi jo predvidoma dodali členu 15(1).

Nova vrsta podatkov

27. Nova vrsta podatkov zajema telefonske številke, podatke o registraciji vozil, podatke v zvezi s telefonskimi klici in elektronsko pošto, evidence DNK in fotografije, in sicer v povezavi z osebami, ki so v kazenski preiskavi ali se jih preganja, ker so osumljene določenih kaznivih dejanj. ENVP se zaveda, da je treba takšne podatke obdelovati, opozarja pa na nekaj vprašanj, ki jih je treba razjasniti:

- (a) pojem „evidence DNK“ je dvoumen. Bistvenega pomena je, da je ta koncept jasno opredeljen in da se razlikuje med profili DNK in podatki o DNK, iz katerih bi se lahko pridobile informacije o genetskih značilnostih

⁽¹⁵⁾ ENVP se zaveda, da o tem vprašanju razpravlja tudi delovna skupina Sveta, z morebitnim ciljem, da bi seznam še naprej ostal zaključen. Takšen rezultat bi bil seveda dobrodošel.

osebe in/ali o njenem zdravstvenem stanju. ENVP meni, da bi lahko Eurojust obdeloval samo podatke v zvezi s profili DNK ⁽¹⁶⁾;

(b) kar zadeva podatke v zvezi s telefonskimi klici in elektronsko pošto, ni popolnoma jasno, kateri podatki so vključeni in kateri ne. Zlasti za elektronsko pošto ni jasnega ločevanja med podatki o prometu in podatki o vsebini v smislu Direktive 2006/24/ES o hrambi podatkov ⁽¹⁷⁾, vprašanje pa se je pojavilo tudi v okviru razprave o izvedbi te direktive. V členu 5(2) direktive je navedeno: „Podatki, ki razkrivajo vsebino komunikacije, ne smejo biti hranjeni v skladu s to direktivo“. ENVP priporoča, da se tudi v člen 15 Sklepa Sveta doda podobno pojasnilo;

(c) fotografije lahko razkrijejo občutljive informacije o samem osumljencu pa tudi o drugih, na primer o pričah ali žrtvah v smislu člena 15(2). ENVP meni, da bi bilo treba pri obdelavi fotografij zagotoviti podobne postopkovne zaščitne ukrepe, kot so navedeni v členu 15(4). Člen 15 bi bilo treba v tem smislu spremeniti.

(b) SitCen ni neodvisna organizacija, pač pa subjekt znotraj Sveta, ki nima statusa pravne osebe. Nadalje bi bilo treba preučiti, kako vzpostaviti ustrezne odnose s SitCen, vključno s potrebnimi zaščitnimi ukrepi za varstvo podatkov;

(c) kar zadeva Interpol, se ENVP zaveda, da bo v določenih primerih nujna izmenjava informacij z Eurojustom. Besedilo pobude ni sporno, še bolj pa bi bilo, če bi o dogovoru med navedenima organoma, kar zadeva obdelavo osebnih podatkov, odločal skupni nadzorni organ;

(d) ENVP pa nasprotuje izmenjavi osebnih podatkov med Eurojustom in Svetovno carinsko organizacijo, saj se zdi, da za to v resnici ni nobene potrebe. Predlaga, da bi člen 26(10) črtali iz pobude ali pa vsaj zagotovili, da bo iz besedila razvidno, da se dogovor ne nanaša na izmenjavo osebnih podatkov.

IV. ODNOSI Z ZUNANJIMI PARTNERJI

28. V sedmi uvodni izjavi pobude je navedeno, da je treba tudi okrepiti zmogljivosti Eurojusta za sodelovanje z zunanjimi partnerji, kot so Europol, OLAF in Frontex pa tudi organi tretjih držav.

29. V členu 26 je poleg tega nekaj novih določb glede stikov ter tesnega sodelovanja z drugimi partnerji kot so Evropska pravosodna mreža, Skupni situacijski center (SitCen), Interpol in Svetovna carinska organizacija. Iz besedila pobude je mogoče razbrati, da lahko to sodelovanje v vseh primerih zajema tudi izmenjavo osebnih podatkov. Na podlagi navedenega se ugotavlja:

(a) kar zadeva Evropsko pravosodno mrežo, so v to pobudo in pobudo o sklepu Sveta o Evropski pravosodni mreži vključena natančna pravila o sodelovanju, kar je zelo dobrodošlo;

⁽¹⁶⁾ Glej podobna prejšnja mnenja ENVP, kot je tisto o pobudi 15 držav članic z namenom sprejetja sklepa Sveta o okrejitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu (Prüm), točki 47 in 48.

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2006/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o hrambi podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij, in spremembi Direktive 2002/58/ES (UL L 105, 13.4.2006, str. 54).

Sodelovanje z Europolom

30. Kar zadeva sodelovanje z Europolom, je v pobudo vključenih več novih elementov, večinoma v zvezi s stališčem Eurojusta glede analitičnih delovnih datotek Europola ⁽¹⁸⁾. V členu 9a(1)(c) je predlagano, da se nacionalnim članom Eurojusta dodeli pristojnosti za opravljanje nalog v zvezi z analitičnimi delovnimi datotekami Europola. Še zlasti je pomemben predlagani člen 26(1a), saj določa, da države članice kolegiju dejansko omogočijo, da lahko odpre takšno analitično delovno datoteko in sodeluje pri njenem delovanju. Gre za povsem nov predlog, saj se z njim odpravlja stanje, ko sta bila Europol in Eurojust zaradi pravnega okvira dva popolnoma ločena organa, ki sicer sodelujeta, na primer na podlagi vzajemnega dogovora, vendar nihče od njiju nima neposrednega dostopa do sistema drugega.

31. V predlogu sklepa Sveta o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Europol) ni določbe, ki bi bila podobna tisti iz člena 26(1a), tj. o možnosti, da Eurojust dostopa do analitičnih delovnih datotek Europola in sodeluje pri njihovem delovanju ⁽¹⁹⁾. Ravno nasprotno, v členu 14 navedenega predloga je sodelovanje pri teh delovnih datotekah

⁽¹⁸⁾ Analitične delovne datoteke so opisane v členih 14 in 16 predloga iz točke 31 tega mnenja. V členu 26 pobude se uporablja (v slovenščini enak, op. prev.) izraz „analitične delovne datoteke“.

⁽¹⁹⁾ ENVP je mnenje o navedenem predlogu izdal 16. februarja 2007 (UL C 255, 27.10.2007, str. 13). Zadnja različica predloga z dne 10. aprila 2008 je na voljo v javnem registru dokumentov Sveta.

in njihovi analizi strogo omejeno. V členu 14(2) je določeno, da so za vnos podatkov v zadevno datoteko in za njihovo spreminjanje pooblaščen izključno analitiki, ter da imajo vsi udeleženci analitične skupine dostop do podatkov v datoteki.

32. Rezultat je dvoje nasprotujočih si pravnih obveznosti. Europol bi moral torej po eni strani omejiti sodelovanje pri delovanju teh delovnih datotek in njihovi analizi na analitike oziroma udeležence analitične skupine. Države članice pa zakonodaja Unije po drugi strani zavezuje, da Eurojustu omogočijo odprtje datotek in sodelovanje pri njihovem delovanju. Nejasno je, katera od teh dveh obveznosti bi prevladala. Svet mora enega od teh pravnih instrumentov pred dokončnim sprejetjem zaradi pravne varnosti spremeniti; oba bi morala biti medsebojno združljiva.

33. V zvezi s tem je treba odgovoriti tudi na osnovno vprašanje: ali je nujno, da kolegij Eurojusta dejavno sodeluje pri delovanju Europol ali pa bi zadostovalo, če Eurojust zaprosi Europol za odprtje analitične delovne datoteke in/ali od njega na zahtevo pridobi informacije, tako kot je to sodelovanje potekalo do sedaj, in sicer na podlagi dogovora med obema organoma?

34. ENVP meni, da bi v sedanjih okoliščinah ter ob pomanjkanju jasnih javnih razlogov najbrž morali razmisliti o nadaljevanju sedanje prakse, pod pogojem, da:

(a) to ne bo vplivalo na stališče nacionalnih članov Eurojusta in kolegija glede obveščanja;

(b) so strukturne vezi med obema organoma dovolj močne, da bodo omogočile sodelovanje in preprečile podvajanje dela ⁽²⁰⁾.

S takšno rešitvijo bi tudi postavili v ospredje varstvo podatkov. Pristojnosti Europol in Eurojusta glede obdelave osebnih podatkov (Kdo bo podatke obdeloval? Kdo bo podatke upravljal?) bodo še naprej jasno ločene, kar je koristno tudi zaradi različnih sistemov nadzora obdelave podatkov in različnih skupnih nadzornih organov – v Eurojustu so za to pristojni sodniki ⁽²¹⁾.

Sodelovanje z organi tretjih držav

35. To vključuje tudi sodelovanje z organi tretjih držav. Obstojče ureditve iz člena 27 Sklepa Sveta 2002/187/PNZ bosta dopolnila člen o sodnikih za zvezo, začasno dodeljenih v

⁽²⁰⁾ V zvezi s tem glej tudi dokument za razpravo koordinatorja za boj proti terorizmu iz novembra 2007 (dokument Sveta 15448/07).

⁽²¹⁾ Člen 23 Sklepa Sveta 2002/187/PNZ.

tretje države (člen 26a), ter člen o zaposlih tretjih držav za pravosodno sodelovanje (člen 27).

36. ENVP se strinja s temi novi določbami, zahteva pa, da se posebno pozornost posveti ravni varstva podatkov v tretjih državah iz člena 27(4) Sklepa 2002/187/PNZ. V sklepu naj bi za določitev postopka ocene ustreznosti po priporočilu ENVP uporabili sedanjo spremembo sklepa Sveta, ki še razširja področje izmenjav s tretjimi državami. Oceno bi moral izvesti kolegij Eurojusta, odobril pa naj bi jo skupni nadzorni organ.

V. NADZOR

37. V Sklepu 2002/187/PNZ so obsežne določbe za zagotavljanje skladnosti z zahtevami glede varstva podatkov v okviru Eurojusta. Tema člena 17 je pooblaščenec za varstvo podatkov v Eurojustu, s členom 23 pa se ustanovi skupen nadzorni organ, ki v celoti spremlja dejavnosti Eurojusta.

38. V pobudi niso predlagane bistvene spremembe teh določb, saj se zdi, da so učinkovite. Predlagana je le ena, manjša sprememba, in sicer v členu 23(10), o tem, da lahko sekretariat skupnega nadzornega organa uporabi strokovno znanje sekretariata, ustanovljenega s Sklepom Sveta 2000/641/PNZ ⁽²²⁾.

39. ENVP pozitivno ocenjuje to spremembo, saj bi lahko pripomogla k doslednosti nadzora varstva podatkov na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah (sedanji tretji steber). Uporaba izkušenj, pridobljenih ob sodelovanju z drugimi organi EU ter z uporabo obsežnih informacijskih sistemov, lahko samo še izboljša varstvo podatkov.

Podatki o osebju

40. Pozornost si zasluži tudi naslednje vprašanje glede skladnosti. V členu 38 predloga sklepa Sveta o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Europol) ⁽²³⁾ je obravnavano osebje Europol. V členu 38(1) je določeno, da za direktorja, namestnike direktorja in osebje Europol veljajo Kadrovski predpisi za uradnike Evropskih skupnosti (ter podobni predpisi). Hkrati je v členu 38(5a) navedeno, da Europol pri obdelavi osebnih podatkov o osebju Europol uporablja določbe Uredbe (ES) št. 45/2001, to pa pomeni tudi, da ENVP spremlja uporabo te uredbe.

⁽²²⁾ Sklep Sveta z dne 17. oktobra 2000 o ustanovitvi Sekretariata za skupne nadzorne organe za varstvo podatkov, ustanovljene s Konvencijo o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Konvencijo o Europolu), Konvencijo o uporabi informacijske tehnologije za carinske namene in Konvencijo o izvajanju Schengenskega sporazuma o postopni odpravi mejnih kontrol na skupnih mejah (Schengensko konvencijo) (UL L 271, 24.10.2000, str. 1).

⁽²³⁾ Zadnja različica, glej opombo 19.

41. ENVP priporoča Svetu, naj izbere isti pristop v zvezi z Eurojustom ter v besedilo doda podobno določbo o obdelavi osebnih podatkov v zvezi z njegovim osebjem. Dodaten razlog za tak pristop je v tem, da je vse prej kot jasno, ali je skupni nadzorni organ pristojen za spremljanje obdelave osebnih podatkov osebja Eurojusta. Člen 23(1) Sklepa 2002/187/PNZ se izrecno nanaša na spremljanje dejavnosti Eurojusta iz členov 14 do 22 Sklepa, kar pa ne vključuje nujno podatke uprave Eurojusta, kot so podatki o osebju.
42. Tak pristop bo še toliko bolj uporaben, ker bo z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe ukinjen steborni ustroj, kar pomeni, da bi za Eurojust lahko začela veljati Uredba (ES) št. 45/2001, v vsakem primeru pa bo zanj začel veljati člen 16(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki zakonodajalca Unije zavezuje, da določi pravila glede obdelave osebnih podatkov s strani vseh organov EU.

Posvetovanje s skupnim nadzornim organom

43. V pobudi je priznana svetovalna vloga skupnega nadzornega organa; številne odločitve se lahko sprejmejo šele po posvetovanju z njim. To priznanje je treba pozdraviti. V določenih pogledih bi bilo mogoče to vlogo še okrepiti: kolegij Eurojusta bi se moral ne samo posvetovati s skupnim nadzornim organom, pač pa tudi upoštevati njegovo mnenje (glej točki 29 in 36).

VI. SKLEP

Glede postopka

44. ENVP obžaluje, da ga države članice niso zaprosile za mnenje, saj je velik del predloga posvečen obdelavi osebnih podatkov s strani Eurojusta oziroma pogojem za njihovo obdelavo.

Glede neizvedene ocene učinka

45. Pobudi bi morala biti priložena obrazložiteni memorandum pa tudi ocena učinka, saj večje preglednosti in na splošno boljše kakovosti zakonodajnega postopka brez njih ni mogoče doseči. S temi dokumenti bi lahko utemeljili, zakaj je treba Sklep 2002/187/PNZ tako nujno spremeniti.

Potreba po izboljšanju pravnega okvira Eurojusta

46. ENVP se zaveda, da je treba pravni okvir Eurojusta izboljšati, da bo učinkovitejši. Eurojust je organizacija, ki se še razvija. ENVP ugotavlja, da:

- (a) spremembe povečujejo možnosti za obdelavo osebnih podatkov, to pa pomeni dodatno tveganje v zvezi z njihovim varstvom;
- (b) si Eurojust izmenjuje informacije z državami z zelo različnimi pravnimi sistemi, v katerih veljajo različne pravne (in ustavne) zahteve glede uporaba teh informacij in dostopa do njih.

Tudi zaradi teh razlogov morajo navedeni predpisi temeljiti na analizi pomanjkljivosti obstoječih predpisov ter predvidene učinkovitosti novih določb.

Lizbonska pogodba

47. V mnenju so navedeni štirje argumenti v prid čakanju na začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe:

- (a) vključiti bo mogoče vse naloge iz člena 85 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- (b) Evropskemu parlamentu je priznana vloga zakonodajalca in zainteresirane stranke pri ocenjevanju dejavnosti Eurojusta;
- (c) Komisija in Sodišče bosta lahko nadzorovala izvajanje v državah članicah, z novimi določbami pa ne bo mogoče izkoristiti izjem iz naslova VII Protokola št. 36 Lizbonske pogodbe;
- (d) preučiti bo mogoče posledice ukinitve stebornega ustroja, ki lahko privede do tega, da bi se Uredba (ES) št. 45/2001 lahko uporabljala tudi za Eurojust.

Glede določb o obdelavi osebnih podatkov

48. Vključiti bi bilo treba sklic na predlog okvirnega sklepa Sveta o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. Sezname osebnih podatkov, ki se jih lahko obdeluje v skladu s členom 15(1) in (2), bi morali še naprej ostati zaključeni. Pojasniti bi bilo treba novo vrsto podatkov, ki so dodani v členu 15(1)(l).

Glede odnosov z zunanjimi partnerji

49. ENVP nasprotuje izmenjavi osebnih podatkov med Eurojustom in Svetovno carinsko organizacijo.

50. Kar zadeva odnose z Europolom, bi bilo treba razmisliti o nadaljevanju sedanje prakse, pod pogojem, da:
- (a) to ne bo vplivalo na stališče nacionalnih članov Eurojusta in kolegija glede obveščanja;
  - (b) so strukturne vezi med obema organoma dovolj močne, da bodo omogočile sodelovanje in preprečile podvajanje dela.
51. Kar zadeva sodelovanje z organi tretjih držav, je priporočljivo uporabiti sedanjo spremembo sklepa Sveta, ki še razširja področje izmenjav s tretjimi državami, da bi v sklepu Sveta določili postopek za oceno ustreznosti teh izmenjav.
52. ENVP pozitivno ocenjuje predlagano spremembo člena 23(10) o tem, da sekretariat skupnega nadzornega organa lahko uporabi strokovno znanje sekretariata, ustanovljenega s Sklepom 2000/641/PNZ.
53. ENVP priporoča, da se v besedilo vključi podobno določbo, kot je tista iz člena 38(5a) predloga sklepa Sveta o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Europol), da bi s tem zagotovili, da se določbe Uredbe (ES) št. 45/2001 uporabljajo za obdelavo osebnih podatkov v zvezi z osebjem Eurojusta.
54. Določbe o svetovalni vlogi skupnega nadzornega organa so pozitivno ocenjene, v določenih pogledih pa bi jih bilo mogoče celo okrepiti.

Glede nadzora

52. ENVP pozitivno ocenjuje predlagano spremembo člena 23(10) o tem, da sekretariat skupnega nadzornega organa lahko uporabi strokovno znanje sekretariata, ustanovljenega s Sklepom 2000/641/PNZ.

V Bruslju, 25. aprila 2008

Peter HUSTINX

Evropski nadzornik za varstvo podatkov